

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

30. JA 31. TOUKOKUUTA 2007 PIDETTY 436. TÄYSISTUNTO

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean päätöslauselma aiheesta: ”Panos Eurooppa-neuvoston kokoukseen 21.–22. kesäkuuta 2007 — Perustuslakiprosessin etenemissuunnitelma”

(2007/C 256/01)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työvaliokunta päätti 29. toukokuuta 2007 pitämässään kokouksessa esittää täysistunnolle perustuslakiprosessin etenemissuunnitelmaa koskevan päätöslauselman panoksena 21.–22. kesäkuuta 2007 pidettävään Eurooppa-neuvoston kokoukseen.

ETSK hyväksyi 30.–31. toukokuuta 2007 pitämässään täysistunnossa (toukokuun 30. päivän kokouksessa) seuraavan päätöslauselman äänin 171 puolesta, 18 vastaan 16:n pidättyessä äänestämästä.

1. ETSK vahvistaa painokkaasti 24. syyskuuta 2003 ⁽¹⁾, 28. lokakuuta 2004 ⁽²⁾ ja 17. toukokuuta 2006 ⁽³⁾ antamansa perustuslakiosuimusta koskevat lausunnot sekä Rooman sopimusten allekirjoittamisen 50-vuotisjuhlan johdosta 14. maaliskuuta 2007 antamansa julkilausuman ⁽⁴⁾. Kaikissa näissä lausunnoissa ETSK on kannattanut varauksetta valmistelukuntamenettelyä ja sen avulla saavutettua työskentelyn tulosta.

2. ETSK kannattaa yhä edelleen perustuslakiosuimusta; se eroaa ratkaisevasti ja myönteisessä mielessä kaikista institutionaalista sopimuksista, jotka on tähän mennessä laadittu kulloissakin hallitustenvälisissä konferensseissa tarkistettaessa Rooman sopimuksia: Perustuslakiosuimukseen osallistui jäsenvaltioiden parlamenttien ja Euroopan parlamentin jäseniä, ja sen sisällöstä käytiin vapaata ja julkista keskustelua. Siinä kootaan järjestelmällisesti yhteen asiakirjaan kaikki poliittis-institutionaaliset sopimukset, jotka on hyväksytty Euroopan yhteisöjen perustamisesta lähtien. Perustuslakiosuimuksessa on määräyksiä Euroopan unionin päätöksentekojärjestelmien tarpeellisista institutionaalista ja menettelyllisistä uudistuksista. Lisäksi siinä selvitetään tavoitteet, joihin unionin tulee pyrkiä, luetellaan arvot, joiden tulee olla unionin toimintalinjojen perustana ja kodifoidaan perusoikeudet, joita unionin tulee kunnioittaa ja suojella.

⁽¹⁾ Lausunto hallitustenväliselle konferenssille (CESE 1171/2003). EUVL C 10, 14.1.2004.

⁽²⁾ Lausunto aiheesta ”Sopimus Euroopan perustuslaista” EUVL C 120, 20.5.2005.

⁽³⁾ 17.5.2006 annettu lausunto aiheesta ”Panos Eurooppa-neuvoston kokoukseen 15.–16. kesäkuuta 2006 — Harkinta-aika” EUVL C 195, 18.8.2006.

⁽⁴⁾ EUVL C 161, 13.7.2007.

3. Kaiken tämän perusteella luonnos voitiin nimetä ”sopimukseksi Euroopan perustuslaista”. Useiden väärinkäsitysten vuoksi käsite ”perustuslaki” on kuitenkin hylätty eräissä jäsenvaltioissa. ETSK ei vastusta eri nimen antamista uudelle sopimukselle. Sisältö on tärkeämpi kuin nimi.

4. ETSK kannattaa edelleen perustuslakiosuimusta, ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan institutionaalisenä edustajana se pitää ratkaisevina seuraavia perusteita, jotka osaltaan vahvistavat unionin demokraattista legitimiyyttä:

— Euroopan parlamentin toimivaltaa lisätään laajentamalla yhteispäätösmenettelyn soveltamista uusille aloille.

— Jäsenvaltioiden parlamentit kytketään entistä useammissa tapauksissa mukaan Euroopan unionin toimintaan, siten että niille annetaan oikeus valvoa toissijaisuusperiaatteen noudattamista.

— Euroopan unionin neuvoston istuntojen avoimuutta parannetaan.

— Työmarkkinaosapuolten riippumattoman vuoropuhelun roolia vahvistetaan ja työmarkkinaosapuolet tunnustetaan Euroopan yhdentymisprosessin toimijoiksi.

- Osallistavan demokratian merkitys tunnustetaan erityisesti siten, että unionin toimielimet veloitetaan käymään kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja unionin kansalaisien kanssa avointa ja säännöllistä vuoropuhelua.
- Samasta syystä unionin kansalaisille myönnetään aloiteoikeus.
5. ETSK muistuttaa, että Euroopan unionin neuvostossa kokoontuvat kaikkien jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät sopimuksen Euroopan perustuslaista ja allekirjoittivat sen juhlallisesti Roomassa 29. lokakuuta 2004. Sitten kahden kolmasosan enemmistö jäsenvaltioista, joiden väestö muodostaa selvän enemmistön Euroopan unionin kansalaisista, on ratifioinut perustuslakisopimuksen. ETSK pitäytyy sen vuoksi kannassaan, jonka mukaan tämänhetkinen kriisi on edelleen pyrittävä ratkaisemaan perustuslakisopimuksen pohjalta.
6. ETSK tukee puheenjohtajavaltio Saksaa sen aikomuksessa esittää Eurooppa-neuvoston kokouksessa 21.–22. kesäkuuta 2007 tulevia toimia koskeva etenemissuunnitelma kriisin ratkaisemiseksi. Komitea on tyytyväinen siihen, että 25. maaliskuuta 2007 annetussa Berliinin julistuksessa sovittiin uuden perussopimuksen voimaantulon määräjäksi vuoden 2009 Euroopan parlamentin vaalit.
7. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2007 loppuun mennessä lyhytkestoisen hallitustenvälisen konferenssin täytyy hyväksyä olemassa olevaan luonnokseen ne muutokset, jotka ovat tarpeen uuden yhteisymmärryksen rakentamiseksi. Hallitustenvälisen konferenssin mandaatissa täytyy näin ollen luetella täsmällisesti ne harvat määräykset, joita voidaan käsitellä uudestaan. Kaikkien jäsenvaltioiden täytyy ratifioida työskentelyn lopputulos vuoden 2008 kuluessa.
8. Perustuslakisopimuksen uudessa käsittelyssä täytyy säilyttää sen asiakirjan olennainen sisältö, josta valmistelukunta päätti ja jonka valtion- ja hallitusten päämiehet sitten yksimiel-

sesti hyväksyivät. Olennaiseen sisältöön kuuluvat ensi sijassa institutionaaliset ja menettelylliset uudistukset sekä perusoikeuskirjan velvoittavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että osa I (unionin tavoitteet, toimielimet ja rakenne), osa II (unionin perusoikeuskirja) ja osa IV (yleistä ja loppusäännökset) täytyy säilyttää sellaisinaan. III osaan sisältyvät pääosin nykyisiin perussopimuksiin kirjatut, Euroopan unionin politiikkoja koskevat määräykset, eikä niiden tarvitse välttämättä olla osa uutta perussopimusta. III osan institutionaaliset ja menettelylliset määräykset tulisi, siltä osin kuin ne menevät voimassa olevia säädöksiä pidemmälle, sisällyttää I osaan.

9. ETSK aikoo seurata rakentavassa hengessä hallitustenvälisen konferenssin työskentelyä. Se korostaa kuitenkin myös sitä, että hallitustenvälisen konferenssin todennäköisestä lyhytkestä ja rajallisesta mandaatista huolimatta kansalaisyhteiskunnan organisaatioille tulee antaa mahdollisuus osallistua siihen neuvoa-antavassa ominaisuudessa. ETSK on halukas järjestämään yhdessä neuvoston puheenjohtajavaltion kanssa tarvittavat tiedotus- ja kuulemistapaamiset; tällöin komitea voi hyödyntää myönteisiä kokemuksiaan yhteistyöstä valmistelukunnan työvaliokunnan ja Euroopan parlamentin kanssa.

10. Nykyinen kriisi täytyy ehdottomasti ratkaista pikaisesti hyväksymällä perussopimus, jolla vastataan 27 jäsenvaltion unionin vaatimuksiin. Uusien haasteiden vuoksi Euroopan unionin on nimittäin tarpeen sopia uudesta politiikasta ja tehdä kauaskantoisia päätöksiä, ennen kaikkea seuraavista syistä: eurooppalaista yhteiskuntamallia, johon yleishyödylliset palvelut kuuluvat, on kehitettävä edelleen ja vahvistettava Euroopan yhdentymisen sosiaalista ulottuvuutta; on pystyttävä hallitsemaan ne negatiiviset muutokset, jotka johtuvat kaikkien taloudellisten, yhteiskunnallisten ja kulttuuristen suhteiden globalisoinnista; on parannettava talouskasvua ja kilpailukykyä; on pystyttävä hallitsemaan ilmastonmuutos, turvattava energiahuolto, hallittava maahanmuuttoon liittyvät ongelmat sekä torjuttava köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen.

Bryssel 30. toukokuuta 2007

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS